

Täysistunto

Keskiviikko 16.1.2019 klo 14.00—16.24

8. Lakialoite laiksi tuloverolain 116 c §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 87/2018 vp Ville Skinnari sd ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan. Aloitteen tekijälle ensimmäinen puheenvuoro. Edustaja Skinnari, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.02 **Ville Skinnari sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisen urheilijan asema ei aina ole helppo, ja urheilijan urakin on usein hyvin lyhyt. Me helposti näemme televisiosta ja muualta mediasta, kun pelaajat ja ammattilaiset juhlivat kultamitaleita, ja niitä on tietysti kiva saada ja niitä on kiva juhlia, mutta pitää muistaa, että kuitenkin se huippu-urheilijan työikä on hyvin lyhyt ja perustuu fyysiseen kykyyn, mikä meillä kaikilla kestää vain tietyn aikaa, eli ikä asettaa rajansa. Keskimääräisesti työura on reilusti alle kymmenen vuotta, ja ammattilaissarjoissa se voi olla jopa alle kaksi vuotta. Näin ollen on hienoa, että Suomessa on jo 90-luvulla, arvoisa puhemies, käynnistetty tällainen, voi sanoa, ihan ammattiyhdistystoimintaan kuuluva malli, eli on lähdetty suojaamaan sen lyhyen työuran jälkeistä elämää siten, että urheilijat ovat voineet rahastoida palkkatulojaan.

Ongelmaksi on kuitenkin muodostunut se, että muualla Euroopassa, erityisesti Ruotsissa, rahastoinnin mahdollisuudet ovat olleet paljon paremmat, ja se aiheuttaa Ruotsille huomattavan kilpailuedun tällä hetkellä. Me näemme sen esimerkiksi kotimaisessa jääkiekossa siten, että meidän pelaajia lähtee Ruotsiin juuri liittyen tähän rahastoinnin mahdollisuuteen. Eli Ruotsissa vastaavasti voi rahastoida palkastaan niin paljon kuin haluaa ja nostaa varoja milloin haluaa tai tarvitsee, sillä mitään käyttöpakkoa ei ole. Tämä puolestaan mahdollistaa urheilijalle itse hankitun vanhuuseläkkeen ilman yhteiskunnan panostusta. Rahastosta nostetuista varoista maksetaan ansiotulojen mukaan verot silloin, kun varoja nostetaan. Tämä Ruotsin kilpailuetu, kuten sanoin, on vaikuttanut monen pelaajan lähtemiseen Suomesta sen sijaan, että he olisivat jääneet kotimaahan jatkamaan peliuraansa ja maksamaan veroja Suomeen.

Rahastointilakia muuttamalla, mitä tässä nyt esitän, joukkueiden ja myös yksilöurheilijoiden tilanne paranee ja urheilemisesta tulee halutumpi ammatti, vaikkakin edelleen riskialtis, mikä taas vaikuttaa taloudellisesti monella eri tavalla. Yleinen kiinnostus urheilemiseen, kuten me täällä olemme puhuneet muun muassa liikuntapoliittisen selonteon osalta, puolestaan on kansanterveydellisesti erittäin tärkeää. Urheilu ammattina antaa ja antaisi mahdollisuuden hoitaa omaa taloudellista tilannetta aina vanhuuseläkkeelle asti, mikä olisi myös hyvä kilpailuetu kotimaisille sarjoille ja seuroille.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2018 vp

Arvoisa puhemies! Nykylain mukaan, siis voimassaolevan lain mukaan, Suomessa urheilija saa kalenterivuonna rahastoida urheilutulojaan korkeintaan 50 prosenttia bruttotuloista tai 100 000 euroa, kumpi onkaan niistä pienempi. Nämä rahastoidut varat on pakko nostaa kymmenen vuoden sisällä uran lopettamisesta, ja varoista maksetaan tietenkin nostojen yhteydessä normaali ansiotulovero. Eli tässä on se ero Ruotsiin, missä ei ole tällaisia rajoja. Ja nyt se, mitä tässä esitämme muiden lakialoitteeni allekirjoittajien kanssa, on se, että Suomi tulisi tässäkin, voisi sanoa, Ruotsin mallin mukaisesti kilpailukykyiseksi, ja me emme kadottaisi sen takia näitä lahjakkuuksia nuorena, tai vähän vanhempanakaan, Ruotsiin ja maksamaan veroja sinne.

Fiskaalinen vaikutus eli verotuksellinen vaikutus valtiolle tässä on hyvin pieni. Se voi olla jopa päinvastoin, koska silloin kun nämä kaikki kerralla nostetaan jossain vaiheessa, niin silloin tietysti se kumulatiivinen summa on iso, jolloin siitä maksetaan jopa maksimi-vero, kun progressiosta puhutaan.

16.07 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Olen itse ollut nuorena aktiiviurheilija, mutta kun minä perustin perheen ja aloin maatilana emännäksi, niin minun oli pakko siinä tilanteessa luopua siitä urheilijaurastani. Sen jälkeen lehdestäkään ei voinut enää lukea kavereitten menestyksistä, kun totesin, että minä olen valintani tehnyt ja tässä nyt sitten ollaan. No, tässä nyt on näin käynyt, ei pahasti, mutta kuitenkin.

Tiedän siis, että nuoret urheilijat joutuvat tekemään elämässään kipeitä valintoja siitä, kuinka paljon he voivat panostaa uraansa. Taloudelliset kysymykset ovat yksi tekijä tässä urheilijoiden elämänvalintoja koskevassa pohdinnassa. Tietenkin yhä moni urheilija tekee hyvän ja hyvätuloisenkin työuran aktiiviuransa jälkeen, vaikka urheilujärjestöjen palveluksessa, valmentajana tai sitten jossakin ihan muussa ammatissa.

Aloitteen perustelut ovat silti painavia sen suhteen, että urheilijatulojen rahastointia koskevaa sääntöä väljennettäisiin. Aloitteessa on ansiokkaasti verrattu tilannetta Ruotsin urheilijoiden tilanteeseen ja heidän parempaan oikeuteensa urheilijatulon rahastoinnin suhteen. Haluammeko me antaa Ruotsille tämmöisen kilpailuedun? Tämä oli kyllä niin hyvä veto verrata ruotsalaisiin tässä kilpailuasiassa, että heti nousi tämmöinen kilpailijan veri: tuli mieleen, että eipä annettaisi tässäkin periksi.

Sillä, että ihmisillä on taloudelliset edellytykset uskaltautua täysipainoiselle urheilijanuralle, on muuten merkitystä myös kansanterveydelle. Arvostetut ja menestyvät urheilijamme nimittäin toimivat motivaation lähteinä suomalaisten kuntoilulle ja urheilulle, etenkin lapsille ja nuorille. Jo ennen sotia suomalaislapset juoksivat urheilukentillä ja kylänraiteilla Hannes Kolehmainen ja Paavo Nurmen innoittamina. Ja onhan meillä nytkin kaikkia uusia innoittajia, esimerkiksi nyt taas odotamme Vuoden urheilijan nimeämistä. Eli kyllä me kilpailijaurheilijakansaa olemme, mutta meidän pitää huolehtia siitä, että meillä myöskin tulevaisuudessa on niitä, joita meidän lapsemme pääsevät seuraamaan ja pitämään esimerkkeinä.

16.09 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Skinnarin lakialoite on erittäin hyvä ja kannatettava.

Se on totta, että meillä Suomessa niin kuin tietysti kaikkialla muuallakin urheilijoiden tulonmuodostus on sellainen, että nuorena kun ura on parhaimmillaan, tulojahan voi tulla vaikka kuinka paljon, jos oikein hyvin menestyy urheilussa, ja sitten taas, kun saisi ne rahastoitua järkevästi, silloin voisi myöhemmällä iällä hyödyntää sitä kertynyttä saldoa. Ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2018 vp

jos tämä edustaja Skinnarin tekemä erinomainen aloite menestyisi ja tulisi laiksi voimaan jonain päivänä tässä maassa, sehän tarkoittaisi tietenkin sitä, että tämä ihminenhän parhaimmillaan hankkisi tällä keinoin itselleen kattavan eläketurvan ja jäisi todennäköisesti tähän maahan. Pahimmillaanhan näissä yleensä käy sillä keinoin, että huippuammattiuurheilija lähtee jonnekin matalan verotuksen maahan asumaan ja vie rahat mukanaan tietenkin ja sitten paljon sitä kokemusta ja osaamista, mitä hänellä on uran aikana kertynyt.

Toivoisin, että tämä asia nyt tässä talossa harkittaisiin ihan perusteellisesti. Tällä vaalikaudella tuskin siihen keretään, mutta tämä on erinomainen aloite. Kun veikkaan, että edustaja Skinnarin poliittinen ura on hyvässä alussa mutta ei missään nimessä päättymässä, näin ollen hänellä on uskoakseni aikaa vielä tätä hyvää asiaa viedä eteenpäin.

Sitten se yksi asia, mikä on mielestäni uskallettava mainita tässä yhteydessä, on se, että suomalainen kateus saisi olla hieman hillitympää, että jos joku nyt sattuu vaikka urheilussa menestymään ja saamaan vähän parempaa tuloa, niin ei sitä kyllä verotuksella kannata Suomesta pois ajaa, koska se henkilö, kuka siinä onnistuuukaan, varmaan toimisi sitten innoittajana nuoremmille, meidän lapsillemme, että he menisivät urheilun pariin. Se on selvä asia, että hyvin vähästä määrästä ihmisiä tulee huippu-urheilijoita, mutta jos kaikki lapset saadaan liikkumaan — pelaamaan jääkiekkoa, jalkapalloa, pesäpalloa, juoksemaan, yleisurheilemaan, uimaan tai mitä tahansa — niin se on heidän elämänsä kannalta ehdottomasti paras ratkaisu. Tämä edustaja Skinnarin tekemä lakialoite on sen äsken mainitun suuren urheilijaharrastajaryhmän huippua, pientä pientä osaa koskeva asia. Elikkä ei tässä nyt olla tekemässä Suomen verotuksen kannalta mitään valtavaa porsaanreikää, päinvastoin mahdollistettaisiin niiden ihmisten jääminen Suomeen, niin että he olisivat sitten täällä meitä elähdyttämässä ja ennen kaikkea hyvänä esimerkkinä nuoremmille ihmisille.

16.12 Eeva-Maria Maijala kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Hoskonen tässä vieressäni otti hyvin esille sen, miten me saisimme ihmiset innostettua liikkumaan. Tällä vaalikaudellahan meillä ovat sote-asiat olleet hyvin paljon keskustelussa, mutta en millään malta olla sanomatta tässä sitä asiaa, että kaikkein tärkeintähän on se, että me saamme kaikki liikkumaan, sillä ensimmäinen asia sote-menojen vähentämisessä on se, että jokainen pitää huolta omasta kunnostansa. Elikkä osallistutaan Suomen suurimpiin säästötalkoisiin ja liikutaan, ja joka ikisen aloitteen, mitä minä kuulen, että miten me saisimme suomalaisten liikuntaa lisättyä, minä otan todella kiitollisena vastaan ja olen iloinen niistä, koska me olemme yhdessä vastuussa siitä, miten me täällä pääsemme sitten eteenpäin.

16.12 Ville Skinnari sd: Arvoisa puhemies! Kiitos kollegoille kannustuksesta.

Haluaisin vain todeta sen tosiasian, että vaikka tässä nyt puhuu entinen jääkiekkoilija — ja sitten tietysti jääkiekko on usein se laji, mikä tähän aloitteeseenikin rinnastetaan, ja tokihan se on totta, että 90-luvulla taisi olla Lipposen ykkönen, joka käynnisti tätä rahastointitoimintaa — ja totta kai Suomessa SM-liigassa keskipalkat ovat eri luokkaa kuin joissain muissa lajeissa, mutta minä haluaisin, arvoisat kollegat, teille todeta juuri sen, että kun puhutaan vaikka maastohiihdosta, Pohjois-Karjalan alueelta tai sitten Lapinkin alueelta tulevasta huippunimistä, niin tämä koskettaa kaikkia, yksilöurheilijoita ja joukkueurheilijoita, aivan kaikkia. Kysymys ei todellakaan nyt ole vain muutamasta joukkuelajista, mitkä ovat ehkä eniten julkisuudessa, vaan siitä, että ei myöskään niiden yksilölajien edustajien ura ole pitkä ja että he voivat sitten rahastoida tulojaan ja sitä kautta suunnitella sitä aikaa ja elämää sen huippu-urheilu-uransa jälkeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2018 vp

16.14 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa puhemies! Jäi vielä sanomatta: Tietäen, että edustaja Skinnarilla on vahva jääkiekkotausta, ymmärrän hänen näkökulmansa siihen, että urheilijalla, joka harrastaa vaikka nyt jääkiekkoa, on valtava loukkaantumiseriski. Jos käy huono tuuri ja loukkaantuu pahasti, niin voi olla, että se urheilijan ura on yhdessä silmänräpäyksessä ohi. Tällaisissa tapauksissahan, joissa henkilö joutuu vamman takia lopettamaan urheilun, menee samalla ammatti ja tulokertymät ja kaikki. Elikkä silloin ollaan nolatilanteessa: ihminen on työtön ja vielä vammautunut, mikä ei välttämättä sitten auta siinä uuden työn haussa.

Joka tapauksessa, jos tämä edustaja Skinnarin aloite, jota hän on erinomaisesti valmistellut ja tehnyt, menestyisi, sehän tarkoittaisi myös sitä, että jos henkilö lähtee urheiluun mukaan ja saa sieltä kerättyä pesämunaa elämänsä jäljellä olevaksi ajaksi, niin — tämä Skinnarin aloitehan mahdollistaa sen — tämä toimisi ikään kuin eräänlaisena vakuutuksena tämän ihmisen jäljellä olevan elämän aikaiseksi turvaksi. En tiedä, miten nämä urheilijat vakuuttavat itsensä, onko heillä tapaturmavakuutusta tai jotain muuta vakuutusta — varmaan sekin löytyy — mutta yleensä ne maksavat valtavan paljon. Mutta kuitenkin jos tällainen menettely onnistuisi, niin sehän on kaikkein parasta eläketurvaa ja samalla myös vakuutusturvaa tälle urheilijalle, koska esimerkiksi kymmenen vuoden jääkiekkouran aikana, jos pärjäilee jotenkuten hyvin, hän voi kerätä mukavan, sievoisen summan, jolla sitten myöhempanä aikana pärjäilee mukavasti. Sehän toimii samalla eräänlaisena eläkevakuutuksena ja tapaturmavakuutuksena, mitä pidän erittäin hyvänä.

Toivon, että tämä aloite menestyy, ja toivon myös — veikkaisin, että edustaja Skinnarin jääkiekkoura on huippuosaltaan jo ohi — hänelle jääkiekkoilijana ja ihmisenä parasta menestystä jatkossa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.